

УДК 728.012.8

СУЧАСНІ НАПРЯМИ ПРОЕКТУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ЦИВІЛЬНИХ БУДІВЕЛЬ

КИСІЛЬ Світлана

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
skysil86@gmail.com

У роботі розкрито напрями проектування дизайну сучасних, комфортних, безбар'єрних і таких, що відповідають сталому розвитку інтер'єрів цивільних будівель. А саме: екологічний, технологічний, функціональний, адаптивний та безбар'єрний. Дослідження включає огляд безпосереднього впливу розглянутих напрямів розробки дизайну та відображає тенденції в процесі їх формування.

Ключові слова: дизайн, напрями проектування, інтер'єр, цивільна будівля.

ВСТУП

Створення сприятливого, безпечного для людини архітектурного середовища відіграє одну з ключових ролей при проектуванні інтер'єрів цивільних будівель. Глобалізація, розвиток науки та інформаційних технологій, підвищення екологічних вимог, вимог щодо відповідності новостворених інтер'єрів принципам сталого розвитку, а з впливом воєнних дій – вимог щодо безпеки, доступності та безбар'єрності просторів перебування людей із дотриманням цивільного захисту під час їх проектування – корінним чином змінює основоположні напрями в процесі розробки дизайну інтер'єрів. Дизайн сучасних інтер'єрів має відповідати екологічним вимогам, вимогам щодо функціональності, доступності, безбар'єрності, легко піддаватися адаптації при реконструкції, модернізації, реновації, тощо. Сприяти розширенню уявлень щодо комфортного середовища існування.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета дослідження полягає в ідентифікації визначення напрямів формування дизайну інтер'єрів цивільних будівель.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

В умовах сьогодення – збройних конфліктів, пандемій, природних катаклізмів, деструкційних змін навколишнього середовища глобального чи локального масштабу, економічної світової кризи, тощо, розширюються та видозмінюються потреби людства, у тому числі і в процесі дизайну внутрішнього простору перебування людини. На перший план виходить питання забезпечення екологічної безпеки та цивільного захисту. На основі цього, більш чітко викристалізуються і напрями формування дизайну інтер'єру. А саме: технологічний, екологічний, функціональний, адаптивний та безбар'єрний (рис. 1).

Рис. 1. Сучасні напрями формування дизайну інтер'єрів цивільних будівель

До технологічного напрямку формування дизайну інтер'єрів цивільних будівель належить застосування у них інноваційних технологій, інтелектуальної їх складової, наприклад «розумного будинку». А також, впровадження нанотехнологій, що відкривають широкі художньо-образні можливості використання поряд із традиційними, інноваційних виробів, матеріалів для створення неординарних композицій реалізації сміливих творчих задумів в інтер'єрах. Для підсилення акцентів, збільшення варіативності та різноманітності, у пошуках нових форм, кольорів, фактур дизайнери знаходять незвичні рішення, використовуючи в дизайні меблів, декоративних елементів, тощо новітні матеріали, такі як наприклад: вуглецеве волокно, синтетичні смоли, метакрил, плексіглас, гнучкий камінь, розумне скло, рідке або «живе» інтерактивне покриття та ін. [1].

Екологічний напрям формування дизайну інтер'єрів цивільних будівель забезпечує санітарно-гігієнічні параметри і мікрокліматичні умови середовища життєдіяльності людини. Санітарно-гігієнічними вимогами внутрішнього

середовища в якому перебуває людина є: необхідна температура і вологість повітря; забезпечення звукового і зорового комфорту, інсоляція та природне освітлення, тощо. Підхід екологічності полягає у використанні екологічних засад при проектуванні: природних матеріалів, енергоощадних систем, продуктів вторинного використання і забезпечення екологічної безпеки перебування людини в інтер'єрному просторі [2].

З метою врахування екологічного напрямку, необхідно закладати до проектів дизайну інтер'єрів: екологічно чисті, зносостійкі оздоблювальні матеріали: натуральний камінь, керамічну плитку, шпон, тощо. При цьому візуально ефектним стає оздоблення природних тонів, що формує нейтральний фон для інших складових інтер'єру.

Функціональний напрям відображає функціональне призначення внутрішнього середовища, його типологічно-планувальні, просторові властивості і включає до свого складу блоки – «функцію» та планувальну структуру. Формування дизайну інтер'єрів цивільних будівель розкриває типологію простору, яка враховує специфіку вибору типу будівлі і встановлює її принципове планувальне вирішення – склад, параметри приміщень та саме функціональну організацію інтер'єру, що проектується. Типологічні характеристики інтер'єрів, наприклад адміністративного, дошкільного призначення зумовлюють їх регулярну дрібночарункову планувальну структуру, на відміну від будівель громадського обслуговування із зальною та зальночарунковою структурою (кінотеатри, спортивні комплекси, бібліотеки, торговельні підприємства і т. ін.). Організація системи громадського обслуговування у кожному конкретному випадку впливає на укрупнення, розукрупнення або кооперування різних об'єктів обслуговування, а разом з тим і на просторову структуру внутрішнього простору.

Сучасним напрямом стає розробка дизайну інтер'єрів нових типів інтер'єрних просторів. А саме: соціального житла із економічними квартирами мінімально допустимої площі, так званих – «smart-квартир».

Адаптивний напрям формування дизайну інтер'єрів цивільних будівель визначає забезпечення адаптації інтер'єрів цивільних будівель з наданням їм нового функціонального призначення та подальшою модернізацією. Наприклад, адаптація, реновація нефункціонуючих проектних інститутів з наданням нової освітньої функції, або спортивних зал – з наданням нової культурної функції. Рациональне вирішення даної проблеми може вдихнути нове життя та зберегти об'єкти архітектурної спадщини, що є особливо актуальним для центральних, історичних зон міст [3; 4].

Безбар'єрний напрям формування дизайну інтер'єрів цивільних будівель визначає потребу у створенні безбар'єрного, доступного простору перебування усіх категорій населення, у тому числі і: вагітних жінок, людей похилого віку, дітей, осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. У свою чергу, у результаті воєнних дій в Україні – ще й виникла потреба дотриманням вимог цивільного захисту під час проектування внутрішнього простору. Людина з інвалідністю завдяки новоствореним умовам нового будівництва, а також пристосування існуючих будівель за допомогою їх

реконструкції, реставрації та технічного переоснащення вийде на новий рівень життєдіяльності – безбар'єрне середовище [5].

ВИСНОВКИ

На основі існуючого аналізу досвіду проектування розкрито напрями розробки сучасних, комфортних, доступних і таких, що відповідають сталому розвитку інтер'єрів цивільних будівель. А саме: екологічний, технологічний, функціональний, адаптивний та безбар'єрний.

Встановлено, що розробка сучасних інтер'єрів цивільних будівель передбачає абсолютно нове розуміння їх дизайну і висуває новітні вимоги до проектування, пов'язані з розвитком інформаційних технологій, матеріалів, новітніх підходів до збереження екології, сталого розвитку, тощо.

Визначено, що така система напрямів формування дизайну інтер'єрів цивільних будівель не може існувати у вигляді аксіоми. Важливу роль відіграють конкретні архітектурні об'єкти і поставлені задачі дизайн-проектування. У свою чергу, визначені напрями можуть і повинні змінюватись, розвиватись та доповнюватись новими у процесі подальшої організації інтер'єрного дизайну.

Кожен із розглянутих напрямів впливу безпосередньо відображають сучасні тенденції на формування дизайну інтер'єрних просторів та розширюють уявлення сучасної людини щодо комфортного середовища перебування у ньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Полякова О. В. Художньо-образні засади дизайну інтелектуально керованого житлового середовища : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.07. Київ, 2018. 20 с.
2. Дубовий О. В., Блажеквич Т. П., Дубовий В. І. Екологічний дизайн: навч. посіб. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 419 с.
3. Бармашина Л. М., Кисіль С. С. Аналіз формування інтер'єрів промислових будівель, що не використовуються за основним функціональним призначенням та були піддані реновації. *Сучасні проблеми архітектури і містобудування: наук.-техн. збірник*. 2011. (26), С. 307-316.
4. Здетовецька Н. О., Ковальська О. Є. Адаптація та збереження архітектурної спадщини: питання ефективного використання. Теорія та практика дизайну: зб. наук. праць. Архітектура та будівництво. 2023. Вип. 27. С. 49-56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2023.27.65>.
5. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. [Чинний від 2019-04-01]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2018. 64 с.

KYSIL S.

MODERN DIRECTIONS OF INTERIOR DESIGN OF CIVIL BUILDINGS

The work reveals the directions of modern, comfortable and sustainable interior design of civil buildings. Namely: ecological, technological, functional, adaptive and barrier-free. The study includes an overview of the direct impact of the considered directions and reflects trends in the process of their formation.

Key words: design, design directions, interior, civil building.